

af byplanerne. Det vil sige, at ministeren kan give forskrifter, der sikrer, at byplanerne tager stilling til en række forhold af den art, som er nævnt i den danske byplanlovs § 2. Det følger af landsrådslovens § 6, at sådanne forskrifter skal forelægges Grønlands landsråd.

I § 15 fastslås det, at der ikke må foretages nogen aktivitet i strid med en godkendt byplan. Hvis der er ønske om at foretage noget i strid med planen, må man altså søge planen ændret, d.v.s. følge samme fremgangsmåde som ved udarbejdelse af ny plan.

§ 16, der svarer til byplanlovens § 2, stk. 3, fastslår, at byplanen kan tage hensyn til bevaring af bykvarterer ved at bestemme, at nedrivning og ombygning inden for et bestemt kvarter kræver kommunalbestyrelsens tilladelse. Efter fredningsloven kan bygninger fredes, hvis de i sig selv er bevaringsværdige, men ikke hele bydele. Denne bestemmelse går videre, idet den omfatter bygninger, der ikke i sig selv kan fredes, men som indgår på en harmonisk måde i et titalende byområde. Efter stk. 2 kan en ejer, der nægtes tilladelse til nedrivning eller ombygning, forlange, at kommunen overtager ejendommen mod en erstatning, der i mangel af forlig må fastsættes som ekspropriationserstatning.

§ 17 sikrer, at byplanforslagene kommer til offentlig debat, før ministeren skal tage stilling til godkendelse, jfr. byplanlovens § 7.

§ 18, der svarer til byplanlovens § 8, sikrer, at der allerede fra det tidspunkt, hvor forslaget offentliggøres, ikke kan handles i strid med planerne uden kommunalbestyrelsens samtykke. Der tænkes her på en situation, hvor man har fået et areal, men på grund af planerne må vente med udnyttelsen.

§ 19 giver ministeren hjemmel til at nedlægge midlertidigt forbud mod en anvendelse af et tildelet areal, som kan komme i strid med en plan, der er under udarbejdelse, jfr. byplanlovens § 9.

Til kapitel 6.

Bygningsforskrifter.

§ 20 indeholder hjemmel for ministeren til at give bestemmelse om, hvem der er bygningsmyndighed og generelle regler svarende til det danske bygningsreglement om opførelse og indretning af bygningsværker og anlæg. Den nuværende bygningsmyndighed er GTO, og det er i Byrde- og

opgavefordelingsudvalgets betænkning foreslået, at det fremdeles skal være GTO, der skal varetage denne opgave.

Til kapitel 7.

Fælles bestemmelser.

§ 21, stk. 2, bestemmer at landsplanudvalgets afgørelser kan indbringes for ministeren for Grønland, og at en kommunalbestyrelses afgørelse efter § 4, stk. 1 og 2, og §§ 15 og 18 kan indbringes for landsplanudvalget.

§ 22 er en henvisning til ekspropriationsloven, der indeholder den fornødne hjemmel for ekspropriation til realisering af planlægningen, jfr. byplanlovens § 12. I § 16 er nævnt en situation, hvor en ejer af en bygning kan forlange, at ekspropriation gennemføres. Også i andre situationer kan planernes gennemførelse betyde indgreb i bestående rettigheder. Gennem reglerne om offentlig bekendtgørelse og debat af planforslagene søger man at opnå, at konkrete interessekonflikter og erstatningsønsker tidligt kommer frem og får mulighed for at blive taget i betragtning ved planernes endelige udformning.

§ 23, der svarer til byplanlovens § 6, giver en bestemmelse om, at kommunalbestyrelsen har ret til at betræde privat ejendom som led i forarbejdet til byplanlægningen, og den giver bygningsmyndigheden ret til at forlange adgang for at se, om bygningsforskrifterne er fulgt. Dette må ses som led i en almindelig kontrol. Hvis politiet skal foretage en undersøgelse af, om forskrifterne er overholdt, skal der foreligge en konkret mistanke om en overtrædelse.

§ 24. Bestemmelsen angår pligten til at berigtige et ulovligt forhold. Bestemmelserne har forbillende i fredningslovens § 21 og i den danske byplanlovs §§ 25–27. Overtrædelser af bestemmelsen vil navnlig bestå i bebyggelse uden tilladelse, herunder overtrædelse af midlertidigt forbud, udførelse af tilladt byggeri i strid med byggeforskrifter og ikke-overholdelse af forskellige individuelle vilkår, der er stillet i forbindelse med en tilladelse, f. eks. om beskæftigelse af grønlandsk arbejdskraft og anvendelse af indenlandske materialer. Sanktionerne er bøde. Der kan tillige stilles krav om at berigtige et ulovligt forhold under tvang af fortløbende bøder. Det er første gang, dette middel (tvangsbøder) tages i brug i det grønlandske retssystem, men det må anses som et helt nødvendigt tvangsmiddel, når henses til, at det meget vel kan tænkes, at der er